

Oponentský posudek na diplomovou práci

Jana Formánka: *Trénink konzistence vaginálního orgasmu u žen.*

Katedra psychologie FFUK Praha 2014

Diplomand předkládá práci, která se již po prvním prolistování jeví jako vyhovující ve všech základních hlediscích formy: rozsah, jasná struktura, bohatý seznam světové literatury, přiměřená diskuse.

Nejsa sexuologem nemohu náležitě ohodnotit výběr tématu. Jen podle odkazů předpokládám, že v současné sexuální psychologii je to téma významné.

Hned v úvodu mě však zaujala autorova myšlenka, že ukazují-li výzkumy na významnou korelaci mezi dosahováním vaginálního orgasmu (VO) a fyzickým i psychickým zdravím a celkovou životní spokojeností, bylo by možné uvažovat o nějakém nácviku VO a následně i pozitivním dopadu na zdraví a životní spokojenost. Chápu autorovu metodologickou fascinaci otázkou, zda se korelace rozvine i do kauzality. Ten první směr, tj. od životní spokojenost a celkové pohody k bohaté a příjemné tělesné reaktivitě se zdá být nasnadě. Ale druhý směr event. kauzality by byl ovšem ještě zajímavější; nabízel by totiž možnost nácviku takových souvisejících podmínek (konkrétně techniky koncentrace do zvolených oblastí těla), které by zvyšovaly prožitky VO a následně přes hypotetický kauzální můstek ovlivňovaly ony širší oblasti životní spokojenost a zdraví. Bez ohledu, jak se to autorovi ukáže v analýze výsledků již zde se nabízí tato úvaha: vše je to bezesporu propojené systémově (tedy že prožitek souvisí s chováním – individuálním i sociálním a s kognicí – myšlením, fantazií, pozorností). Ale zmíněná sociální a individuální spokojenost má v sobě nejen složku prožitku, ale také mnoho naučených způsobů chování, které jsou samostatným zdrojem spokojenosti a příjemného prožívání. Po této teoretické přípravě se zdá šance vlivu koncentrace a s tím spojeného prožitku (VO) v jedné oblasti na oblast zpevnovanou návyky chování značně nízká. Snad tím vnáším do sexuologického myšlení cizorodý způsob uvažování, nevím, ale zdá se mně to podstatné.

Nakonec autor konstatuje, že našel statisticky významnou korelaci zaměřování se na poševní počítky a konzistenci VO. Rozdíl mezi situací bez zaměřování se a se zaměřováním byl staticky významný. Rozdíl byl také zjištěn vůči kontrolní skupině.

Ovšem po ukončení experimentu se četnost výskytu VO neudržela. Z hlediska teorie systémů to však dává smysl: v běžných podmínkách každodennosti je podoba našeho prožívání a reagování ovlivňována množstvím momentů, které nelze kontrolovat a které spočívají na celé síti navyklých způsobů reagování, jednání atp. To odpovídá tomu, co jsem již zmínil výše. Snad by bylo možné uvažovat o širší intervenci, ne pouze o nácviku koncentrace do jedné tělesné oblasti. Ovšem tím by se smyla ta původní, až fascinující, jednoduchá myšlenka o intervenci do širšího systému přes poměrně jednoduchý mechanismus (nácviku VO).

Zajímavých výsledků autor nachází mnohem více a je předpoklad, že je bude i dále výzkumně rozvíjet. Všechny výsledky jsou dobře diskutované.

Na závěr jen autorovi vytykám způsob citací literatury v textu. V textu se střídají tečky před odkazem, za odkazem a dokonce před i za odkazem. Správně je ovšem jen za odkazem.

Práci považuji za metodologicky zajímavou a splňující všechny základní požadavky.

Doporučuji ji tedy k obhajobě a navrhuji hodnocení: výborně.

Praha, 30.12. 2014

Jiří Šípek